О Б Щ И Н А Д О С П А Т

4831 гр.Доспат, област Смолян
ул. "Първи Май" № 3
Тел. 03045 23 10, факс 03045 23 12

MUNICIPALITY OF DOSPAT

4831 Dospat, Smolian Region
3 "Parvi May" Str.
Tel. 03045 23 10, fax 03045 23 12

Web: www.dospat.bg, e-mail: obshtinadospat@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА И КОТКИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДОСПАТ
2018 г. - 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

V. МЕТОДОЛОГИЯ

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА И КОТКИ

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА – КРИТЕРИИ

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат е изготвена в изпълнение на чл. 40, ал. 1, ал. 2 , ал. 3 и ал. 4 от Закона за защита на животните и обхваща периода 2018 г. - 2023 г.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания, поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета и котки в населените места.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета и котки, чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета и котки, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и община.

ПОДЦЕЛИ:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета и котки, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на България.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство.
- Намаляване до минимум на рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението „безстопанствени кучета” и „безстопанствени котки”.
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета и котки.
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които поразяват хора и животни.
- Повишаване чистотата на градската среда.

- Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл. 2 от Закона за защита на цивотните.

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

- Закон за защита на животните.
- Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- Становище на Световната здравна организация.
- Европейската конвенция за защита на животните.
- Международна практика.

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

1. Описание на проблема.

Големият брой безстопанствени кучета и котки води до:

- пренасяне на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;
- избягване /липса/ на случаи на ухапвания на хора от кучета;
- много хора се страхуват от кучета.

2. Причини за възникване на проблема:

- Липса на контрол върху популацията на домашни кучета и котки;
- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят;
- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят - собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на кучета и котки, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят;

3. Популация на безстопанствените кучета и котки.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича *"носещ капацитет на средата* " и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

Котките се размножават много по-бързо от кучетата и това се дължи на биологичния им цикъл. Котката ражда от 2 до 7 слепи котенца. Средната продължителност на живота при котките е 12 - 15 години.

Характерна особеност за населените места в Община Доспат е, че са в планината, където се срещат диви животни - лисици и др. По такива места е трудно безстопанствените котки да оцелеят. Това води до намаляване на тяхната популация.

4. Анализ на обстановката в населените места на Община Доспат.

Не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта - когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им, стерилизацията на част от тях. Следва етапът на постепенно изтегляне на кучетата в приют, тъй като отстраняването вече не може да се компенсира от раждаемост - липсват репродуктивните животни. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлението *„безстопанствени кучета"*. Явлението *„безстопанствени котки"* не съществува на територията на Община Доспат.

Ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация е:

1) прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивни (*социализирани*) безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места;

2) регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

Доскоро липсващата адекватна нормативна база и отсъствието на съвместни действия между местна власт, ОЗЖ и граждани беше основната причина за задълбочаване на проблема с безстопанствените кучета и невъзможност за неговото ефективно и трайно решение.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практиката налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.
2. Евтаназия на неизличимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.
3. Задомяване/ осиновяване на безстопанствени кучета.
4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.
5. Регистрация на домашните кучета.
6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.
7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.
8. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

Същата методология следва да се прилага и при наличието на безстопанствени котки.

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕННИТЕ КУЧЕТА И КОТКИ

МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на общината.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко, наречени обработка) и връщането по места на безстопанствени кучета:

- Обработката на безстопанствени кучета се извършва в регистрирани стационарни и/ или подвижни амбулатории;
- Обработката се извършва на принципите на *масова кастрация* по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;
- Залавянето на безстопанствени кучета се извършва, съгласно чл. 42, ал. 1 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/;
- Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

- Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

В случаите на увеличена популация от безстопанствени котки се прилагат разпоредбите на чл. 40 - 47, чл. 51, 52 и чл. 54 от Закона за защита на животните. Не се допуска залавянето на безстопанствени котки с упойващи вещества, съгласно чл. 56 от ЗЗЖ.

- Кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. Сигналът се проверява по процедурата на програмата. При потвърждение на сигнала кучетата се третират, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

4. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.

5. Провеждане на информационно - образователни кампании.

Образователните кампании се изработват и провеждат съвместно от Общинска администрация - Доспат, Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат" и/ или Организации за защита на животните.

МЯРКА II. Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места, забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от упълномощени от кмета на Община Доспат служители и кметовете на съответните кметства.

МЯРКА IV. Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва, съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация - Доспат изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени заявления и декларации.

2. Таксата за домашни кучета се събира от Общинска администрация – Доспат.

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт.

- Общинският съвет Доспат приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат и предвижда годишен бюджет за изпълнението й, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните.
- Кметът на Община Доспат организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението й пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.
- Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез залавяне, кастриране, чипиране и маркиране, ваксиниране, обезпаразитяване, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно-медицинска система на безстопанствени кучета, връщане на място, където са заловени, съгласно чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ.
- Кметът на Община Доспат или упълномощени от него лица организират настаняването на безстопанствените кучета в приюти, регистрирани по чл. 137, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

2. Ветеринарни власти, които:
- Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.
- Извършват контрол върху дейностите по програмата.
- Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.

3. Организации за защита на животните (ОЗЖ).
- Съдействат при изготвянето на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат.
- Съдействат на общината като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.
- Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета и котки.
- Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
- Предоставят на Общинска администрация - Доспат списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.
- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
- Организират и провеждат задомителни кампании.

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат, съгласно чл. 40 б от ЗЗЖ.

1. Държавен бюджет.
2. Общински бюджет.
3. Постъпления от такси.
4. Дарения.
5. Проекти.
6. Организации за защита на животните.

7. Министерски съвет, по предложение на Министъра на земеделието, храните и горите, и Министъра на финансите, може да представи средства за изпълнение на програмата.

Дейностите по програмата и етапите се отчитат и актуализират ежегодно пред кмета на Община Доспат и Общински съвет Доспат.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ:

Очаквани резултати от осъществяването на програмата.

1. Качествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета са:

- Повишаване безопасността на гражданите.
- Регистрация, събираемост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.
- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения.

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти.
- Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Доспат.

3. Критерии за изпълнението на програмата.

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на задомените кучета.
- Годишен отчет за извършените дейности по програмата и резултати, представени от кмета на общината пред изпълнителния директор на Националната ветеринарномедицинска служба, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.
- Брой граждани, участващи като доброволци с цел реализация на програмата.

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат е изготвена, съгласно чл. 40, ал. 1, ал. 2 , ал. 3 и ал. 4 от ЗЗЖ, приета е с Решение № ..... от ..... год., взето с Протокол № ..... / ..... на Общинския съвет и влиза в сила, след приемането й от Общински съвет Доспат за срок 2018 г. - 2023 г.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

КЪМ ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА И КОТКИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДОСПАТ, 2018 г. – 2023 г.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране и прогноза за необходимите ресурси в лв.	Очакван ефект
1.	**Кастрация, обезпаразитяване, ваксиниране, маркиране и връщане на животните по местата на залавянето им**				
1.1	Осигуряване на стационарни и / или мобилни амбулатории за обработка на безстопанствени кучета и котки	Община; Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат"; Организация за защита на животните	2018; 2019; 2020; 2021; 2022; 2023.	Общински бюджет; Дарения; Проекти	Възможност за обработка на кучета и котки – безстопанствени и домашни в квартали, индустриални и животновъдни зони, и др.
1.2	Организиране на съвместни проекти / кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на безстопанствени кучета и котки	ОДБХ; Община; Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат"; Организация за защита на животните	Ежегодно	Общински бюджет; Дарения; Проекти	Масово извършваните мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета и котки, допринася за по - бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета на дадена територия, а бързото им връщане по местата на залавянето им гарантира недопускането на други, необработени кучета в ареала.
1.3	Просветно – информационни кампании	Медии; Ветеринарни специалисти; Организация за защита на животните	Постоянен		Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите й по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от

					животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
1.4	Преброяване на безстопанствените кучета и котки на територията на Община Доспат	Община; Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат"; Организация за защита на животните	Ежегодно	Общински бюджет; Дарения;	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета и котки като критерий за успеваемост на мерките по програмата.
2.	**Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата.**				
2.1	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни животни	Община; Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат"	Постоянен	Общински бюджет; Дарения; Европейски фондове	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.
1.2	Разширяване функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашни кучета.	Община	2018г.–2023г.		Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче.
1.3	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна	ОДБХ; Организация за защита на животните	Постоянен		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация дава ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на Община

	регистрация на домашните кучета				Доспат.
1.4	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство.	Общински съвет/ Община/ ОДБХ/ ОЗЖ	При нормативна и фактическа необходимост		Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.
1.5	Предписания и санкции за собственици, притежаващи куче и нарушаващи общинските наредби за притежаване и отглеждане на куче.	Община	Постоянен		Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на домашни кучета.
1.6	Организиране и провеждане на съвместни проекти/ кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на домашни кучета.	ОДБХ; Организация за защита на животните; Община; Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота - Доспат”	Ежегодно		Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.
1.7	Просветно-информационни кампании	Медии; Ветеринарни специалисти; Организация за защита на животните	Постоянен	Общински бюджет; Дарения; Проекти	Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите й по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и др.